

పునర్జన్మ పదివిక

Sino. 766

అనం 6907

శ్రీమంతులగు

దంతుబారి సారాయన గజపతిరాజుగారిజే

రతియింపఁబడి

పునఃకన్యజ్ఞాన ప్రదీపిక యననీగ్రంథము

వికాశపట్టకమునందలి

యాషకముద్రా శాలయం దచ్చుగూర్చింపుం

బడిప్రకటించుబడినది.

ప్రిన్టర్ అ॥చ॥ శ్రీనివాసాచార్యులు.

౧౮౭౦ సం॥

శ్రీహయశ్రీవాయనమః

సంస్కృతమ్

అనాద్యదిద్యా జనితకర్తృబద్ధాబీవాప్తక్షణేహకాప్రా
ప్య మరణంజననంచ ప్రాప్నువంతీతి తెదిద్వదన్తి.

జన్మాన్యన్నాస్తీతి అస్తిన్యైవ జన్మని శుక్తర మా
చరన్మోఽనా మాక్ష సామ్రాజ్యలక్ష్మీం శరిర్యక్షాస్తీతి
పాపాత్మానో నరక లోక నికటే పులస్తీతి చ మహా
క్షుదీయాఃశ్రేస్తవాశ్చ నజన్తి.

శ్రునక్షన్యనృసత్వవ్యేరన్తి స్మృతశ్చ పాపం కృ
త్వైకవిధ నరకంప్రాప్య కేనచిత్తాలేన పరిశుద్ధాన్మ
నోమోక్షం ప్రాప్నువంతీతి వాదినఃకేచిత్.

జన్మాన్యన్నాస్తీతి బీజమజ్జురీభూయతరర్భవతి. సశు
ష్పితఃఖలితస్సన్నాత్తబీజానిక్షిప్త్యయథానశ్యతి
త్వాబీవాతి స్వధావేన జననంప్రాప్య కాలక్రమేన

అనాత్మవిద్యాజనితకర్మబంధులగు జీవులయూ
శరీరములనొండచచ్చుచుంబుట్టుచుండురదిలెక్కింప
నలవి లేదనికొన్నిమతములచారంబురు.

వేదాకపుట్టుక లేదనియునీజననదశలోఁబుణ్యకృ
త్యాచరణముంజేయువారు మోక్ష సామ్రాజ్యలక్ష్యేని
భరిగ్రహింతురనియుఁ బాప మొనర్చువారు సరకలో
తనికటమునంగటకటంబడి యుండురనియు మహమ్మ
దీయబంధుగ్రామతస్థులుంబల్కుదురు.

పునర్జన్మము లేకపోయిననిప్రపంచమునఁ బా
పము చేసియొక్కవిధమగు సరకలోకమునంబడికొం
తకాలమునకుం బరిశుద్ధులై మోక్ష మొందెదరనివక్తా
జించువారుగొందలు.

పునర్జన్మము లేదనియు బీజమంతురించి చెట్టు
కాచిపూచి తన బీజములనుంచి పనునట్లు జీవులుస్వ
భావముచేతంబుట్టి కాలక్రమమునం బోవుదురనిజైన

నిశ్చయస్థితి జైనచార్యాక సాగతాదయోకవర్తి.

స్వమతానిమానినస్సన్త శ్రేష్ఠజ్ఞానహివాజనాదై
జరస్త్రేణ యస్త్రిష్ఠా ఇవాటన్తి త్యేతద్వివ్రమితి నవ
దామి.

శ్వుయ మేకస్మిన్తలే జననం ప్రాప్య తన్నతగ్రస్థ సా
జ్ఞాభ్యయనేన తదర్థబిన్ననమమర్వన్త ఏతేకలేక లే
కాంకగ్రహణం కృత్వా తస్మింశ్చస్మిన్విపరీతాదిభావ
నాంకృత్వా పరమత స్తుతి పరాః కిమపిమతమనవల
మృహనా స్వేచ్ఛయా యేచరన్తి తేషాం చరితాని
వచాంసీచ నవత్తవ్యాని తథాపి పరస్మి పరధనాపాప్తి
దనపరాభవపరమతావలంబునచాతురీందర్యయస్తోద్ర
ష్టమాచామశ్చ రోమ్యత్పాదనార్థయద్యుక్తా ఇతివత్తవ్య
మహూ పరస్వపరవారహరణ దోషన్య ప్రాయశ్చి
త్తవిధయ స్సన్తి పరమతావలంబునస్తు ప్రాయశ్చిత్తమే
వనద్యుత్తర.

అష్టాజ్ఞానః పూర్వంకయన్తి తాః ౩౦ స్థితాశ్చ

చార్యక సాగతాదిమతములవారలు సెప్పజూరు.

స్వమతా భిమానులయి తత్త్వమెద్దియో తెలియక
దైవతంత్రముచే యంత్రమండుండ నట్లుతిరుగుట చి
త్రమనను.

తా మొకమతమువారికింబట్టియూమతగ్రంథముల
సాంగధ్యయినమును జేసి తదర్థచింతన మొనర్చక
యొక్కొక్కలేకలేకాంశము గ్రహించియందండుచి
పురితాది భావనలను జేసి పరమతములస్తుతియొనర్చు
చునేమతమునవలంబించక స్వేచ్ఛగాంచిరుగువారిను
దుల్లలనుడువరాదు అయినను పరస్పర పరధవాస్వాద
సలాలములగువారివలె పరమతా వలంబన చాతుర్య
మునుజూపించి చూపురులకాశ్చర్యమొదవించదలం
చిరినవలె పరస్పరపరదాహరణభోషమునకుఁ బ్రా
యశ్చిత్తములు స్ఫువిపరమతావలంబికిఁబ్రాయ శ్చిత్త
మే కానరాదు.

ఈజన్మమునకుఁ బుట్టుండు మనముంటిమా రింటిజే

శ్రీ

తా సాంస్థిక త్యాగవసానం బహుశః కలింశంబును
 వివేచనం ప్రశ్ననాం ప్రత్యక్ష గమనమానైః పరి
 శీలనమావశ్యకం.

ప్రత్యక్షన్నామ సాక్షాద్దర్శనం ఆగమానామప్ర
 త్యక్షానిపురాణాదిః అనుమానం నామ అనుమిత్యై
 నే నేత్యనుమాన మితివ్యర్థత్వాన్ని యైః పితృయస్య
 ధోర్ధ స్పృహవయవపూర్ణం దూరమివభాతి ఏకస్యా
 పివైకల్యేవికలాజ్ఞాన భవీష్యతి.

అధునికాః కేచిత్పదాది గ్రంథాః ఖరాకా వైవిధ్య
 ప్రభృతి తత్తత్ప్రత్యక్షానగ్రంథా కాపిశ్వర నియమా
 ఖ్యాతైస్సాకం స్థితాః తేషాం ద్వయాంసి తదా తదా బ
 హుః పురుషాన్తి తస్మాత్ప్రత్యక్షానుమానాభ్యా మైవ
 ద్విధేరకనా క్రియతే.

విశేషములతోనుండియు జన్మించెదమున మనమేమియో
దము ఈ ప్రశ్నములను బక్కగం బ్రత్య యేగమాన్
మానములచేతం నిరీశిలించుటయావశ్యకము.

ప్రత్యక్షమనగా సాక్షాద్దర్శనము ఆగమ మనగా
శ్రుతిస్త్రుతిపురాణాదికములను మానమనగా ఆమమీ
యితభవ్యమమానమనెపేల్చుత్పత్తిచేతను యుక్తి ఈ
వ్రాసిన మాడంశములచే నిర్ణయనయ్యెను. సర్వాభ
యవయుక్తమగుకూపమువలెనుంచుమొదటి తర్కము
వైసమనికలంగునివలె నుండును.

ఆధునికులుగొందఱు హిందూపేవాదికము మహా
వృద్ధియుల యున్నత్రైలోకములవైనిల్ మొదలగువా
యామర్కముల ప్రధానగ్రంథములన్నియును నమ్ముట
మంచగని యమహిష్మానములతో నున్నవని చెప్పి ని
ప్పులును లప్పటికపుడు మెచ్చుచున్నవిగాన ప్రత్య
క్షమమానవర్చలచేతనే యీ గ్రంథరచన నేయంబు
జును.

ప్రాజ్ఞా సుస్మా జ్ఞాన్సుజ్ఞాన చక్రవర్తజ్ఞాన
 తమదరేణచర నిర్వివిజ్ఞానయామి.

పూర్వం జన్మాన్యదస్తీతి స్థానయామశ్చేత్సునర్జ
 వ్యాస్తీతిముఖక్రవ్యంపునర్జనిరస్తీతివ్యామశ్చేత్సు
 ర్వజననవాదనిర్వాహకేయూనప్రయోజనమ్.

ఆత్మాన్యశ్చీరీర మన్యదాత్మానిత్యఃభౌతికంశరీరం
 నశ్వరం నశ్వరం నామతత్తత్తహభూత ప్రాపి ఆత్మ
 సూజ్ఞానమప్తి దేహాచేతనః వివేకవస్త ఆత్మానవి
 వచయం ఏతేవాదాస్సర్వమత సమతాస్సస్మయ్య
 క్షేరమథవస్యరమ్యా గ్యాన్తిష్ఠ నితస్తా త్తచ్ఛర్పయా
 వివకార్యమ్.

ఏతజ్జన్మస్మభావైవ ప్రాప్యైస్మభావైవైవసా
 త్ప్రాప్త్యయా త్ త్త్యభావభదా స్సర్వపి కష్ట
 ప్రాప్తింభ్యర్హస్తి త్యాదిజదాంనివజ్ఞాం నాన్తికానాం

శా

ప్రాజ్ఞలై యజ్ఞాలను సుజ్ఞంబు గాఁ జూడని జ్ఞానము వారీగ్రంథమును వెగటులేక యవధానముతోఁజదువనిన్నవించెదను.

పూర్వజన్మము కలదనిస్థాపించితమనిఁ దిరిగియు జన్మము గలదని దిద్ద సుద్దుగేలా పునర్జన్మమున్నదని యనిసం ఋర్య జన్మవాద నిర్వాహము సహేయంబుఁ బనిలేదు.

ఆత్మవేటు శరీరమువేటు ఆత్మనిత్యుండుభౌతికశరీరము సశ్వరము సశ్వరమైనదనగా నాయాముహూర్తములను జేరునది ఆత్మకు జ్ఞానముగలదు వేదమునకుఁదెలివిలేదు దివేకముగలయాత్మలమేమునము జివిశుర్వకుత శుంకులములైయుక్తికి ననుభవమునకును దగియున్నవిగాన వాటిచర్చకుఁబనిలేదు.

ఈజననము స్వభావమునఁగలిగి శరణముగా నశించును పుణ్యపాపభేదము లన్నియును గట్టుపాటు పునునిదియైదలగు మాటలఁజెప్పు నాన్తిమక వాదము

నాదస్యేతరమతైర్వికృతః కథిన్వాదశ్రవణైశ్చైతాన్
వాదైరైవ ప్రకూజనం జీవానాంజననమరణాద్యవ
స్థాదిహవస్సున్నివానవేతి విదుర్మమాత్ర మవేదానీత

౧ ప్ర. తైస్సవాః యథాహి ప్రత్యహం కులాల్ల
కుఱ్ఱుదీన్ సూక్ష్మ కృత్స్నయా కరోతి యథా
జాస్వరాక్షునవీనజనమాదాయ స్థాచయతియథా
వా విభాకరః ప్రత్యహం స్వేస్సప్తసూతనతైర్విభాతి
తథానన్తశక్తి జ్వలః ప్రతిక్షణం జీవశహస్రాణి స్ఫులి
కితిప్రత్యయై కిచ్ఛీప్రత్యవాయా నాస్తీత్యము.

ఉ. తదయుక్తం కిమిచ్ఛేత్ జీవో నిత్య స్సత్యంక
దాపినక్షరతీతి తేపిమన్యతై యథా కుఱ్ఱకార స్వస్తి
స్పృష్టశరావాపి కృత్స్నం పురర్నస్వీకరోతితథాచే
న్మూలైః పునఃపశ్యేత్కృతభూతసూతనదేహప్రాప్తిర్ము

నితరభుతములవారే విశేషముగా ఖండించుటచేత నే
చటవిస్తరింపజనిలేదు. తీర్పుమజననమరణాద్యవస్థ
లనేకములు గలవో లేవోయను విచారము మాత్రమే
ప్రస్తుతమావశ్యకము.

౧. ప్ర. శ్రీస్త్రుతియు పలుకుడురదియెట్లనినం గు
మ్మరి కుండల ననుదినమేలాగునఁ గ్రత్తమ్మత్తికచేతఁ
గొఱచలేకుండఁ జేయునొ రాజువన రాజ్యమునన
వీరజనముందెచ్చి యెటుల స్థాపించునొ గూర్పుడె
టులనిత్యమును దనచేరదింపజడుమాతన కిరణము
లబ్రహ్మకాశిపుమందునొ యటులననంతశక్తిగలదే
త్రుండుప్రతిక్షణమునుజీవకోటులనుసృజించుచున్నాఁ
డనుటయందేమియునుండియములేదనిరి.

ఉ. ఈప్రశ్నను యుక్తమైనదికాదు ఎంచుచేనం
టిలేని తీర్పుండు నిత్యండు నిజము ఎఱుడునునశించు
డనియూ శ్రీస్త్రుతియును దలంచుచున్నాగు కుమ్మరిదన
చేరదింపజడిన మాకుగ్గు మొదలయిన పాత్రముల

తొనటోయి యా రామరావణాది నానావిధరూపాన్విత
 సుమర్వాణ స్థితానితీతాదిభిర్వైరాత్యనస్తనుం
 వర్ణయతి తత్తేజాత్పతతత్కర్తృభూషాచ భోగార్థంకు
 ప్తివామనాది నానారూపాచికర్తృనిమిత్తాని కలెబరా
 త్యాదత్తైరాజాస్వరాష్ట్రాభివృద్ధయేనఽనజనమాచా
 యపూర్వజనం పరిహరతి వాకిం తత్తత్కృతకృత్యా
 నుసారేణవర్ణయతిసేచకృత్యానికారయతిమారయతి
 పాలయత్యుత్పన్నానైస్థావయతి పురగ్రామపల్లీని
 త్తా పుణ్యకృత్యా సూతనజనానారోపయతి కథా
 ి స్వస్థుష్టేజా స్తుకృత కుష్కృతానాసారేణ తత్త
 ద్దేహస్పృశయ్య షీగకర్తృణా జ్ఞాన దానేనా నుగృ
 హ్యమోక్ష సామ్రాజ్యం ప్రాపయతిసృజతిబ్రహ్మాండో
 ష్టియథాహ్యంకుమూల్యయనవికేన స్సకరాంస్తీష్ణా
 తీష్ణాస్ప్రసార్య జలాపధీ వోషయతి పునఃపుష్టిం
 కరోతి తథాభగవాన్సాపాత్తన ఉద్విజ్ఞానైరస్యేదజ

యొక్క కృత్తును మఱియొకప్పుడు తిరుగండేను ఆ
 శ్రుతకారముగానే యీ దేహపుతనానంతరమునంగ్రొ
 త్తగాఁ గూర్చుంటిని భూతపంచక దేహ ప్రాప్తిగలు
 గుచున్నది నటుండెటుల రామరావ నాది వివిధరూప
 ముల సొండుట కన్ని రంగులం దన శరీర రంజన
 మొనర్చికొనునొ యారీతి నాత్మ యాయాకర్ష ఫల
 ములను భవించుటకై దుష్టిహమనాద్య నేక కర్మనిమి
 త్తకకళేబరముల సొందును రాజాదన రాజ్యాభివృద్ధి
 కింగ్రొత్తవారినిఁ దెచ్చి పూర్వ జనులఁ బరిహరింపు
 చున్నారా యేమి అవటిప్రజలచేఁ జేయఁబడు చే
 తలననుసరించి దండించును నీదకర్షములం జేయిం
 చునుకొట్టునుబాలించిపాలించునుఉన్నతస్థలస్థితులం
 గావించును పురగ్రామపట్ను నిర్మించి నూతనజను
 లనచట నిలుపును అలాగుననే యొకఁడు దనజే
 శ్వునిపంపితిని జీత్రలసుకృత ముక్తము లననుస
 రించియాయా దేహముల సొందించి శాసితర్షముల

జరాయజేషూ త్పాద్యదట్టయతి మిణవృజీనా నుద్ధ
రిష్యతీతి సుశ్చుసహృదయై స్సుఖబోధ్యం ఉత ప్ర
త్యహమసావాదిత్య ప్రాప్తూరుణప్రవర్ణోభవన్నైర
రీత్యైవ రక్షణిర్విధాతి.

౨ ప్ర. క్రైస్తవాలకుః ఆరిస్టోయిస్యాభ్యుత్థతై
ర్దైవస్మస్మప్తి రీద్యతీతివెత్తుం కోమ్య సమర్థః దృశ్యత
స్తద్దృశ్యం భవతి జరాయవాది చతుర్విధస్మప్తిః ౪
ప్రాపివ్యత్యస్తానభవతి చతుష్పక్షస్తో ద్విపక్షస్తై ఇతి

ఘోషించింపం చేసి భాగమును దయసేయుటచే నను
 గ్రహించి మోక్షసామ్రాజ్యమును దయసేయును బ్ర
 హ్మాండకోటులను సృజించును సూర్యుడెటులయన
 వశమునం దన దృశ్యతీర్థ కిరణములను ప్రసరింపం
 చేసి జలము నొషధులను శోషింపించును. తిరుగంత
 ద్రియంబుద్రియములం బేయునొ ఆరీతిసే చేత దు
 పాపాత్ముల నుద్ధిష్టించజ న్నేదజ జరాయుజములను
 గాంబుట్టిందిదండిచి యీన దోమల నుద్ధరించునని చ
 క్తగా సూర్యులయులు సుఖముగం దెలియవచ్చును
 బంతియేకాదు ప్రతిదినం నీసూర్యుడు విశేషరక్త
 తగ్గు నీషద్రక్తవర్ణము గౌరవర్ణమునుగలవాడైయు
 క్రితినే తనకిరణములచే బ్రకాశింపుచున్నాడు.
 ౨ ప్ర. తిరుగం శ్రీశ్రీ లనియెదరు ఇంద్రియ
 సూచకుండుగాక యద్భుతశక్తిగలిగి యుండినచేతని
 సృష్టియట్టిదని తెలిసేకొనుటకెవ్వరును సాధ్యముగా
 భద్రశస్టకస్తువద్యశ్చమగును జరాయుజాదివస్తుర్ని

ర్మభవతితద్వద్విశాజ్జన్తారకిచతుష్పజ్జనః తస్మాత్స
సర్వనిర్దగత్పాదృశ్య విరుద్ధేతి.

ఉ. అహూబతమహత్కష్ట మిశ్వరమహిమానం
సజాసీమ ఇతి ప్రజ్ఞా వాచా స్వదన్తః పునరజ్ఞా ఇవ
తాతికదృష్టానైన తస్మహిమానం ప్రకటయితుముద్య
క్తాః తథాభవతు కన్తమోఽథననేకన్తకమేవా వలన్ము
నే కృతిన ప్తద్వదహం జగత్పాదృశ్యేనైవ సమాధా
నంకరోమి మనుజన్తే శజ్జన్త చరితిం తస్య భూతకథ
మ్యజ్జన్త సుకృతం ధర్మా ధర్మ కృత్యం సూచయతి
కథయితిచేత్ వర్త మాసముతుః పూర్వదుగుణాశ్చ
తాత్కారికఫలపుష్ప దృష్టిలింఛ యథాదర్శయన్త
తి తథేతి మధాకాశి శ్చిత్తేనుచిన్తనీయం కించకుశ్యేవ
కోటితేమేశనేన పిణ్డిభూయ తదనన్తరమవయవిత్వయా క
చలనంకప్రాచ్యబహువికారంప్రాశ్నురః ఆదైవాన్

సస్త్వయైశువుదునవ్యర్థముగానువచ్చెనును
 ప్రవలన ద్విపాస్వంతుప్రస ద్విపాస్వంతుప్రవలన వతు
 మ్పాస్వంతుప్రసబుటగు గానలోకసాదృశ్య మునకు
 పునర్జన్మము గలదను సిద్ధాంతమువిరుద్ధము.

ఉ. ఎంతనిత్రము ఈశ్వరమహిమలనుదెలిసి కొనఁ
 జాలమని ప్రాజ్ఞతగలవల్కును బల్కితిరుగనజ్ఞులవ
 రె లొకకదృష్టాంతముచేత నతనిమహిమలను బ్రకటిం
 చుట కుద్యక్తులైనారు ఆలాగునొఁగాక ముల్లును దె
 కలించుటకు నేర్పరులు ముల్లునే న్నీకరింతురు అటుల
 నిటులటులనకలాకసాదృశ్యముచేత నేనేనుసమాధా
 నమొనర్చెద ఈజన్మమందగు మనజాని చక్షురము
 భూతభవిష్య జ్ఞప్తముయందగు వానిధర్మాధర్మ కృ
 త్యములను దెల్పను ఎటులంటిదేని వర్తమానముత ప్ర
 వూర్వముతపు గుణములను సుత్తరముతుపుగుణము
 లనుం దాత్మలిక ఫల పుష్పాద్యత్పత్తి యనుబోధిం
 చునటులని మేధాశాలులు చిత్తమునఁదలంప వచ్చును

శుక్లలోని పదముః పిష్టిభూయ్యాన్తీ భూతయోనైషు సన్నై
 మసత్సురూపవస్తో బహుభాభవన్తి వియన్తి నైవ బా
 శ్చ పృథమం నిం సాప్రప్యతతో గరుత్యహితా భూమిం వి
 హాయ వియతి చలన్తి ఉద్భిదశ్చక్రమం బీజేఽఘ్నరీ
 భూతే భూమిం భిత్త్వా బహుని తారాన్ప్రేక్షన్తి వసు
 మ్యాశ్చ నిష్కం గర్భజన్మ బాల్యం కౌమారం యౌవన
 యువ్యం వయోజరా మృత్యుశ్చైత్యవస్థానవప్రాశ్నవ
 స్తి రాశ్చ వస్థాశ్చ స్తద్దధీనగుణతోష్టమనిష్టసుఖదు
 ఖియాపథే దాదీనాం చ పృథక్సహస్రగుణభదేనావ
 స్థానం చ ప్రత్యక్షం పశ్యామః తస్మాదేకః ప్రాణీనానాని
 భూతైర్వికారం సాప్రప్య వివిధతా రతమ్యవానిత్యైత
 ర్విచూర్వకర్తృశ్చైవ ఇతి ప్రతిభాతి ఎతదవస్థావానో
 జీవ ఎక ఇతి ప్రత్యయహీనాన్వి నా ఇత రజన్తాన్తరప్రా
 ప్తిశుద్ధావమన్తీకుర్వన్తి.

ఇంతియే కాదు శుక్లశోణితములు గలిసిపిండమై యది
 యవయవావిర్భావముగలదై చలనమొంది పలువికార
 ములొందుటయును అండజములును శుక్లశోణితములు
 పిండమై యవి గుడ్డులై గుడ్డులవిని యవిరూపవంతమై
 పలుతెరగుల పరుగు పెట్టుచున్నవి స్వేదజములును
 మొదటనుత్పత్తియైనతరువాత కైక్కలు మొలిచి భూ
 మినినడచుటమాని యెగురుచున్నవి ఉద్భిజ్జములును
 మొదట బీజమై తరువాత సంకురించి బహువిధవి
 కారమువొందుచున్నవి మనుజులు నిపేకగర్భజస్త
 బాల్యకౌమరయౌవనమధ్యవయోజరామృత్యువుల
 నుతోమిడియవస్థలనొందుదురు ఆయవస్థలలో మన
 కుగలుగుగుణబోధములునిష్టానిష్టములును సుఖదుః
 ఖములును రూపభేదములు సౌకటికౌకటి శూహస్రగు
 ణభేదములు పడియుండుటను బ్రత్యక్షముగఁజూచు
 చున్నాముగానయొకప్రాణినానావిధరూపములచేతవి
 కారపడిపలుతెరగులను జెందుచుండుటయెవూర్వ

అస్తాక- చాల్మవస్థా శ్రక్మతిరకాపీదానీం సద్య
శ్యతే- శైశవస్థాని రక్తచర్మా దీన్యపి నసన్ని- అ
స్థాంబిక్మతిర్జాతా రక్తచర్మాదిషు విక్మతిఃప్రిప్తి
ష్వహారాది నాశున రస్య రక్తచర్మా త్పత్తిరస్థాంబి
కారశ్చజాయతే- తస్మాదస్తత్ప్రభృతీనాంజన్మప్ర
భృత్యనైక శరీరప్రాప్తైర్మనంశయః! ఆహమితి వస్తు
కదాపిదపిసప్యయమలి- రస్తా జ్జగత్సద్భవ్యేనైవ
శునర్జనిరస్థిత్రయతామ్.

౬ ప్ర. క్రేస్తవాః॥యథాహి దుష్టనిగ్రహాత్మకా

కర్మ స్వభావముగఁ దోచుచున్నయని ఈయంతస్తుల
నొందినజీవుఁడొకఁడని నమ్మకయుండినవాడు పతి
నితరులుజన్మాంతరమును గూర్చి యొప్పుకొనగలరు.

మనది బాల్యమందుండు ప్రకృతి యొకటియై
ననిపుడులేదు కైశవమందున్న రక్తచర్మములిపుడుం
దుటలేదు అస్థులనును వికృతిగలిగినది మనరక్తచర్మ
ములువికారపడిపోవుచునుండగనాహారాదికముచేత
నువేరేచర్మచురక్తమునస్థులటువికారమునుగలుగును
కాబట్టి మనముపుట్టినదిమొదలుబహుకలేబరములను
బొందితిమనుటకు శుందియములేదు మనమను వస్తు
వుచాత్రమెపుడును వేరుపడలేదు గానమరణముచే
తను శరీరమానమనాశముగలిగినను మనమని వ్యవహా
రించుఁబడునీప్రత్యగ్వస్తుభునశించుననిజెప్పవలసినది
గానజగత్సృష్టముచేతనే పునర్జన్మము నంగీకరిం
చువచ్చును.

3 ప్ర. మరలంజ్ఞేస్త్రపులనుడువులు. దుష్టనిగ్ర

లనాధిక్యతా రాజాచార్యసాహసాదికారిః జనానా
కకాలే సమ్యక్చార్య దణ్డముతిదోషిణః రక్షయతి
నిర్దోషాన్ త్యజన్తి తుషాన్ జనాః తద్బలాంత్యైకు
ర్వన్తి సారవతోవృక్షాన్ గృహనిర్మాణాద్యధ్యగృహ
న్తినిస్సారాన్ వృక్షాన్ భస్మీభూతాన్ కుర్వన్తి రథా
సాఘాంత్యైశున్తిథౌదుష్టైశ్చరతేకశ్వణ్ణౌషధయతి
దేవఇతికింసమన్యన్తఇతి.

ఉ. చార్య సాహసాద్యాకస్కృతో రాజార
త్రద్దోషా చరణ కాలానుసారేణ పృథక్కాలే య
థాకృమంబిచారయతి వా సర్వాస్తవస్సృహ్యస్వరా
జ్యపాలనసమాప్తావేకదైవవిచార్య త్యజతి దణ్డయతి
వాప్రతద్విమృశ్యతేనతో ప్రళయావసరే స్ఫుట్వాది
దిప్తాస్త గతదేహాన్ బివాన్ధనన గతానామూయ దేవో
విచారయతీతి మహాత్మదీయాః క్రైస్తవాశ్చ యదా
మస్తుమ్యతైర్లోకస్యాపి విరుద్ధమితి గుఱుటమ్.

హాశిష్ట పరిపాలనాధిక్యముండగు రాజేలాగునఁచౌర్య
సాహసాదులొనర్చెడివారిసేకకాలమందునే చక్కగ
విమర్శించిఁబోషులను శిక్షించును నిర్దోషులను రక్షించు

ను జనులుచుకను బరిహరించి బియ్యమును స్వీకరింతు
రు దిట్టమగుచెట్టులగృహములను గట్ట గుట్టలనువేతురు
నిస్సారమగుచెట్టులను గాల్చివేతురు ఆరీతిసే దేవుడు
సాధువులను సహసాన్ని ధ్యమందును దుష్టనరులనరక
మనను శాశ్వతముగనుండుననియేలందలంచగూడదు.

ఉ. చౌర్యశ్రీసంగ్రహణాదులగు నేరములను
నర్చినవారల నాయూదోషముల ననుసరించివేరువేరు
కాలములను వరుసగా ప్రభాపాలనాధిక్యముడు విమ
ర్శించును గాని తమ రాజ్యపరిపాలన సమాప్తి ముట్ట
కునునిలిపి యొకపక్షాంతమే విమర్శించి నిర్దోషులవి
దుచుటయును దోషులను శాశ్వతముగ దండించుట
యును జరిగించునా ఈయంశమును విచారించిన స్ప
ష్టిమొదలుకొని ప్రళయదర్శితమును దేహమునువి

డిచి ఖననమందుండిన బీభ్రలనుబిలచి దేవుడువిమర్శిం
పుచున్నాఁడనిమహాత్ముదీయులును త్రైస్తవులును జె
ప్పు నిష్పలుకులు లోకమునకును యుక్తికిని విరుద్ధ
మని స్ఫుటమగుచున్నది.

బీభ్రలు గొందరల్పవాఁపులధికగుక్యతులు నై
యందురు కొందరు కొద్దిఁపుణ్య మొనర్తు రమితాప
రాధులైయందురుమఱికొందరుసమగుక్యతచుక్కు
తులొదురుఅయితేవారివారిగుక్యతచుక్కుతముల్లస
నుసరించి సర్వసముడగు దేవుడుస్వర్గసరకనివాఁసు
లగునట్లుగా నిర్ణయించుచు చతుర్విధ బేహముల
మొందించును గాని కొంచెపుపాపి నైనను శాశ్వత
ముగ సరకమనందుంచు ననిచెప్పు త్రైస్తవాది మత
ముఁ యుక్తివల్లను లోకదృష్టాంతముచేతను నిరసిం
పఁబడినది.

౪ ప్ర.మగుడనిత్రైస్తవులపలుకులు॥మనుష్యు
లగుఖములుమొదలగుశారతమృదేదములుమనొవి

తెలిసి స్వార్థము కోరని యథా లాభ సమస్తా దరి
 ద్రాస్సుఖిన స్సమో వసని యెపాకుచ మతీవ కరి
 మ్యుత తెధనిమోభవత్త్యలసాదరిద్రా భవన్ని బహికక
 ర్తాను సారిణఎవ తత్తుస్సుఖదఃఖ రూపనీచత్వ ఘన
 త్వవివిష్టా సుస్త సాపాద్ధ్యశ్యస్తే యథా వణిజో ద్రీ
 హ్యదిక్రీత్వా రస్సుల్యం వర్ధయన్తః ప్రజాఃపీడయ
 న్ని తదస్త్విత్తమాత్మ సుహృత్సంబంధ్యాదివశేనాపి
 సుఖదఃఖమమభవన్ని తస్మాత్సూర్యజనికర్తృవేత త్తా
 రణమితి నమ్యగ్యుజితి.

ఉ. ఇదం యథా తథా రుత్తం మనుష్యసంబంధిక
 స్సుఖదుఃఖప్రభృతి తారతమ్యభేదా మనోవృత్తిరూ
 పా ఎవ తర్హి స్వర్గనరక సుఖసుఖ ప్రాప్తిరపినాన్యై

కారములు భవిష్యత్తులయందుండియును గొందరు నిర్భను
లవలెను. ఇందుకు దృష్టాంతముగొందరు చమకుఁ దొరకిన
దానితో సమములై సుఖింపు చుండురు ఎవ్వరధిక
పొరుషమును జేతురో వారు భవిష్యత్తులయందురు ఆలస
తచేత నేమియుం జేయలేక నిర్భనులై యుండురు ఈజ
న్తమందొకరినొక కృత్యముననుసరించి సుఖదుఃఖరూ
పము గుఱునతయు నీచతయు నొందిన వారగుచుంట్లు
త్యక్షముగ జనులుగను పడుదురు వర్తమందుఁగా న్యా
దలని శేషముగ గొని వాటివలెను విశేషించు జేసి ప్రజ
లనెటులఁబ్రీడించునో ఆరీతి నే తల్లితండ్రి నే హేతులు
బంధువులు మొదలగు వారిద్వారముననుసరింప సుఖదుః
ఖముల నొందుదురు గాన పూర్వజన్తమందలి కర్మమే
సుఖదుఃఖముల నొందుటకు హేతువని చెప్పకమాడదు
ఈ మారనిసదినిజమే మనుష్యులయొక్క సుఖ
దుఃఖతారతమ్య భేదములు మనోవృత్తి రూపములే
దనుటలయి తేస్వర్గనరక సుఖదుఃఖప్రాప్తి యను

వ మనఃప్రీతికర స్వర్గో నరకస్తద్విచర్యయఃయస్య
మనస్సదా సుస్తుతం భవతి సనరతేపి మోక్ష సామ్రా
జ్యసుఖ మనుభవిష్యతీతి మన్యంతామే తథాచెన్నరక
భీతిర్నాస్తి యథేచ్ఛం వర్తంతామి వ్యావహారికసు
ఖదుఃఖ నరకస్వర్గాది భేద మన్యేకరిష్యన్తి చెత్ ప్రా
జ్ఞనికర్తవతస్య హేతురిత్యన్యేకుర్వన్తు భవన్తః.

.

ఆధునైవాచరితం కర్తాన్యేక జన్మనిసుఖదుః
ఖరూపేణ సుఖాయతే పారుషమేవ తత్త్ర బీజమి
త్యన్యేకారే యేసుక్రీస్తు ప్రసాదేనా ఘనిర్ముక్తో భవ
తి తదస్మై పాయే సమోక్ష మాగ్ధా వలమ్బ్యా సభవతి
తి ప్రేప్తవతమపి నిరస్తం కిమిత్యా కాష్టాయాం
స్వతంత్ర స్వయం మేవ పాప మకృత్వా దేవనికట
కవాటో ద్దాటన ఉటు ర్మకిము. దైవం దిష్టం
భాగధేయం భాగ్యం స్త్రీనియతి ర్విధి రిత్య మరసిం

లేదు మనస్సునకు సంతుష్టిస్వర్గమును విహేతువైర
 దినరకము ఎవ్వరికునస్సు సదాసంతుష్టిగలదైయుం
 దు నూనాడు సరక మందుఁ గూడ మోక్ష సామ్రాజ్యలక్ష్మి
 ననుభవించు చున్నాడని దలంపవలయును అలాగ
 యితే సరకభీతిలేదు యథేచ్ఛముగా సంచరించుచు
 గాతలేక వ్యావహారిక సుఖదుఃఖములను స్వర్గసరకా
 డభేదము సంగీకరించినటుల యితే ప్రాక్షన్దకృత్యమం
 దుకు విహేతువని యంగీకరించుడు.

ఇప్పుడా చరించిన కర్తవ్యము యీజన్మము
 నస్సుఖదుఃఖరూపముగ ననుభవించు బదుననియు
 పారుషమేదీనికి విత్తనమని యంగీకరించి తిరేనియే సు
 క్తిస్తువారి యనుగ్రహముచేతనే పాపనిర్మలత్వానని
 యుండానిందప్పు వేరొక యుపాయము మోక్షమ
 ర్గగా మికిలేదని యును జెప్పకై ప్రవచనముఁబోగొ
 ట్టఁబడును ఎందుచేతననిన మనుజుఁడు స్వరంత్రుడై
 ప్రాపమును జ్ఞేయక దేవునిదర్శనమున తేరచుటకురగి

హనుత త్వా దైవః పరమేశ్వరః తత్త్రిభవం నైవం
 ప్రాజ్ఞని తర్హణస్మస్యోత పశునివ నటయతిస రాకా
 యాద్యద్విప్రం తాద్యగ్గతిమతి కాల సహాయాభవన్తి.
 జన్మప్రభృతి స్వభావనైవ కేచిత్సుగుణాన్కైరిద్దుగ్గు
 కాంక్షావలంబునై కేమదిద్విషయేష్యిచ్ఛానతాభా
 కేమదిద్విషయేష్యిచ్ఛారాహిత్యం కేహం చిత్ప్ర
 యస్మ మఖ్యానైపి కానుదిద్విద్యాస్వకుశలత్వచ్ఛా
 నుభవేనసర్వవ్యగ్గీకుర్వన్తి.

ఏకస్తాని ఘనా లృష్టాతాబ్రహ్మ తనూభవాహూప
 గుణభేదంప్రాప్తవిద్యాగుసమాన తరిత్రమంకు ర్వా

సతనవాహువులు గలవాడేలగారాడుదేవుడనగాఁబ
 రమేశ్వరుడతనివలనఁ బట్టునడికథా కథకన్నము
 గానదైవమనిపూజ్య న్నమునకుంజేరు అదిముగుద్రా
 డుటాడచిన పుకపును ద్రిప్పనట్లు నరులనటించు
 జేయును అదృష్టమెటులుఁడు నటులనేపరియనడ
 వజ్జియును గాలమును శుభం యములును గలుగుదు
 న్నవి పుట్టినదిమొదలు స్వభావనిర్ధగుణభేదములుగ
 లిగియభ్యాసములేకనే కొండరుమంచిగుణములనువే
 రొకకొండరుచుగ్గుణముల నవలంబింతురుశుభాజము
 గఁగొన్నివిషయములయందెట్టము గలవారుగాను త
 త్కిన విషయములయందెట్టములేనివారుగా నుండు
 టయును గొందరు ప్రపంచపుపూర్వకముగా నభ్య
 సించినను గొన్నివిద్యలలో శేర్పరులుగా నుండుట
 యు సనుభవముచే నందరు మెప్పుకొనుదురు.

ఒకస్త్రీకినిబురుమనకునుబుట్టినవారిరువురుబుర్రు
 లురూపభేదముగుణభేదమునుగలిగివిద్యాబుద్ధులును

తెయిది తయేరక స్సుశీలస్సన్తాగ్గచారీభవతి అన్యః
 కపటిస్సన్నుక్త మాగ్గ మతి క్రమ్య అనుక్త మార్గేషు స
 జ్ఞరక దృశ్యతే ఏతత్సాన్నిధావిక గుణభేదస్యకోవా
 హతురితిచార్యతేచెదెతత్పూర్వజన్మకృతమేవేతిప్ర
 తిభాతి స్ఫుటమ్ ఉతాపృయత్నేన బహుధన ప్రాప్తి
 స్సుప్రప్రయత్న పరస్యాపి తదప్రాప్తిః క్వచి దృశ్యతే
 తత్క్రిం పారుషమేవ సుఖయః ఖపాప్తి హతురిక్కు
 తైరత్రావకాలోన్తి యద్వా దేవదేవస్య సృష్టి రేవ
 తద్విభాభవేత్ ఎతిద్వయం వినా న్యతాగ్గరణం న
 ప్రతీయతేసర్వ భూత సుహృద్భగవాన్గ్ర రుణాసిన్ధు
 స్తారతమ్యనైవస్సజతీతి వత్తుం కెపి న సాహసంకుర్వ
 న్నితస్తాదే తత్పూర్వజస్సుక్తరదుష్కృతఫలమేవేతి
 సిద్ధాన్తస్సపిష్ట భవతి.

సమముగ నేర్పినను నుకదా శ్వధా నముననుగిలుచును
 బ్రుగ్గవర్తియగుటయు నింకొకందుకవటక చోద్యము
 లుకలిగి చెప్పినట్లు నడవక చెడ్డత్రోవలో నడుచుట
 యనుటాడెಂಬదును ఈ స్వాధావికగుణభేదమునకుం
 గారణమిద్దయని విచారింపంగానిది పూర్వజన్మకృత
 కునిస్ఫుటముగంబ్రకాశింపుచున్నదియింతియే కాదు
 ప్రయత్నమేనియును జేయకనుండువారికి విశేషభ
 సముగలుగుటయును క్రమముగ నన్నియత్నములు
 నడిపిన నుకతానైనను గానమందుటయును గానంబదు
 ను అదియేమి పురుషయత్నమేనుభవంబుగ్రాప్తిం గా
 రణమునుమాటకట్టి ఫలములనవకాశముగలదా లేక
 దేవదేవునిస్సృష్టియట్టిది కావచ్చును ఈ రెండువిధము
 లతో నుకటిగాక వేరొకపేతువగవడదు సుర్వభూత
 ప్రియుండుకరుణాశముడ్రుండునగుదేవదేవుండుతార
 కమ్యముగాసృష్టిసే నర్చుచున్నాడని చెప్పుటకు సా
 హసమివ్వరును జేయలేరు గాన ఈ తారతమ్యము పూ

౨. ప్ర. త్రేస్త్రవాచాదు. తేనాస్మస్త్రజనద్యు
 వసాగాయమహస్యహా (అస్త్ర) బహదీస్త్రాకరమ్య
 నస్థాపియత తథాకృత్యనికృష్టాదిజనం కల్పితవాన్
 యత్తమై శ్వర్యాదీనిదేమౌదవాతి సస్వసుశ్చ
 మహ్యుశం భావిగావనైవేపూతకృత్యనుసారేస్త్రవా
 న్నిన్దాకేనుయాచరితమితి వీస్త్రరేనింజ్ఞాపయితుంప
 శమ్నోతి అలాపిపూరస్యాల్పమేవకథనమస్తి తస్మా
 దల్పశ్వర్యప్రాపీదేవేనూచకాలజ్ఞతి దుఖంప్రాప్తు
 న్నాన్యతి యేత్యన్తైశ్వర్యాకోగృహటవ నైరపిపూర్వ
 జన్మకర్తృతత్కారణమితి సహాధ్యమి కింత్వైతగ్లేహోప
 కృతమితి మన్వానా క్షుధాస్పృహః కృతజ్ఞాస్తస్వసు
 భద్రయహాగాయత్ర ఆముష్టికేఽపి సుఖిసూభవతు
 యేత్యన్తదుష్టాస్తేరపిప్రాక్షనికన్తృతమితి సచిత్వమిన్ద్రా
 దజన్మనిమిష్టాస్పృహోవసాదుః మహ్యుతమాచసూహా

ర్వజన్మసుక్ష్మర కలమయమ నిర్ధాంతము శ్రుతమై
యన్నది.

౫ ప్ర. ప్రేక్షకులు జన్మయనంజను దేవునిదేశ
వేస్మజించుచుబడినకలవ్యవహారముకొరకు రాజరా
ష్ట్రజనముమొదలయినవారిందారతమ్యముచేత నుం
చునటులను ఉత్కృష్టనికృష్టాది జనమును గట్టిగది
నాండువివ్వనితైశ్వర్యాధికముదయచేసిసాంఘోవా
డు దనసుక్ష్మరమష్ట్రజములను మందుదేవుడు వి
మర్శించునపుడుదేవునిచేదామొందిన యుపకృతియ
నరించి ఈలోకమునందావరించి వర్షిణినని విన్న
వింతుట ముక్తరము అల్పముగ నాదేవునిచే నుపకృతిం
జేందినవాడబృహముగాంబననమవడినిసూర్చిన బిడ్డా ప
సలనుజేయును గాన ఆత్మైశ్వర్యముమొందించుబడిన
వాండుదేవోపహమండలైతనియశించుటకలగడు
వివ్వరథితైశ్వర్యాగోగ్యములమొందియుండురోవారు
పూర్వజన్మకర్తముదానికెంగారణమని దెలిసికొనఁగూడ

యం లభ్యాదేవనికటం గమిషుః శుభమనుభవి
ష్యుః అతిశ్యయమ్.

ఉ. అస్మిన్లోకే బ్రహ్మణః కోవ్య నాగస్కాష్టనా
న్యూనిభాని గమయన్ శుభానియచ్ఛచ్చయోవ కాంక్షి
త్ప్రీతుయ్య వ్యవహరతి చెద్వ్యవహరా తీతో భవ
తి రవా ఉన్నతోఽయం దుష్పథ మాశ్రయతీతి వద
న్ నిజనాః తస్మాదైవో జగద్వ్యవహరాయోక్త్యస్తోమ
క్రేష్టజనాన్ కారణం వినైవ శృణ్వవానితి వత్తుంకో
పి న సాహస మాచరెత్ కింత్వ నేక జనికృత కర్తవ్యత
త్రాధిక్రత్య తారతమ్యేన శృజన్వ్యవహరపీతి శుభా
త్తి మగ్నేశుర్వస్తు.

జగమునందు దేవుని చేత నివృత్తబడినదని మరిశుద్ధులై యుం
దియూ దేవుని మంగళప్రదమైన తీర్తిని గాన మొనర్చుచు
శుభ మొందవలెను ఎవ్వరధికమస్తులై యుండురో
పారదిప్రాగ్జన్మకర్మముగాఁదలంచకయీ జన్మము మొ
దలుకొనిదుష్టులమై యుండిమనియు మహ్మతములను
విడుచును పాయములనుండి దేవుని శున్నిధిఁజని శుభ
మనుభవించుచున్నారమని యుండలంచవలెను.

ఉ. ఈలోకమందస్థమతి కలవారెవడైన నిరపగా
భులను దుఃఖములనుండించి కారణము లేకనే కొంద
రిని శుభము నొందించుచు నేనినయెడనువాండవృద్ధువృ
వహారాతిమడగుచున్నాఁడు ఉన్నత్యుండనియుదుల్లస్స
గామియనియును జనులువల్కుదురు గాన దేవుఁడు
తగద్యవహారముకొలుపు సుక్ష్మస్థాపకృష్ట జనులను
గారణములేకనే నృజగదవవాండని చెప్పటకెవ్వగు
ను సాహస నిసర్వలేఖ అనేక జన్మములయందొక
ర్చిసరస్వము గారణముజేసి లోతరమ్యముగను స్మరిం

యజ్ఞతక్రమైశ్వర్యాదివాసతత్కృతస్సమరద్య
 శోగాయత్సేవ ఆనాగస్మాన్తేన ప్రభృతి మప్తా స్క
 ర్తితే దైదేవో నిర్మణ ఉత్పదగామితి దేవస్య సక
 టంప్రాప్తం నైచ్ఛత్తి తస్మాజ్జారూపశాస్త్రేషు విశ్వా
 సాస్సన్మో యథేచ్ఛంవత్తరకా నరకంప్రాప్త్యయః
 తోషదక్షిణో మధా శాలీ స్మితభౌ మోయ సామ్రాజ్యా
 క్షమ భూ నభవేత్

యజ్ఞే యోగో నౌశ్చివ దదాతి తస్య సుకృతం
 మృత్యుత తోషనై ల్బ్రహ్మచారిరం దద్యాదిసిసర్వపి
 తై నేనా దరిద్రా దత్తే కసో దుర్బలా త్తే తుంప్రా
 ప్తయై తిందేవ మ్.

చివ్వవట రింపుచున్నాడను గుఱుత్తి సంకరరింతు
రుగార.

ఎవ్వ డైవ్యర్యాదులచేత సత్త్వము ండగునూ
వాండు దేవునిర్మిసిగానముకేయను నిరపరాధులగు
ననలై దైవములనుగానెని నటులయితేవారుదేవుం
డు నయనూహ్యుండున్యాయమునుదప్పినడచువాండు
ననిదేవునియె. క్కసంమ ఖమునకుఁ జేరంగొరరు దే
వుని యట్లయిన వయిన శాస్త్రములను నమ్మక య
దేవునుగా నడతురు నరకగాము లగురురు శరణ్య
తొనగార పకారములను దెలిసిన మేధాశాలియగు
దరిద్రుడెవ్వఁడును మోక్ష సామ్రాజ్యా ఖములుండు
గాకపోవును

ఎవ్వనికల్పసౌఖ్యమును దేవుడిచ్చునూ వారి
యొక్క గుర్తుకడుక్కుత విచారణయందల్పమయి
నయత్తరవలననే చెప్పువాండుగును గాన క్రైస్తవు
లందరును దరిద్రులును మేధామూలము నగుటకుఁ ద

మనుష్యుఁడుఃఖప్రభృతితారతమ్యభేదైః
 పుష్కలోఽస్థాః కురుపిణ్యున్దరాకారాజదారోగా
 క్రాంతా రోగహీనా ఉన్నతా బలశాలిసౌమర్యహాశ్య
 శస్త్రా బహుప్రకారంజాయమానాఃప్రత్యక్షేణదృ
 శ్యంతే తేతజనాః పూర్వజన్మకృత పుణ్యపాపానురూ
 పమన్తీష్ఠన్తని సుఖదుఃఖానిప్రాపువన్తీతి వచనం
 విశ్వసనీయ మిత్యత్ర తోపాశుద్ధేహః పునశ్చకెవలం
 జ్ఞానసూన్యాస్సన్తో మృగశదృశా జీవన్తః తెచిన్ద్రోక్ష
 సామ్రాజ్య చిన్తయా కియన్త్యాపిహీనాఃకూఠతయా
 క్లితాః ఇతిరెవదశాస్త్రోదీ నభ్యస్యాధిగతపాస్త్రవాక్యా
 స్సన్తోఽహితానిపరిత్యజ్యహితాన్లేకారంకృత్వాజ్ఞా
 నవన్తజ్జ్ఞాన పారలౌకిక సుఖాన్యనుభవన్త ఇవాచ
 క్లితాః విద్యావివేకవన్తోపి కూఠపద్వర్తనైచ ఏత
 త్వర్వంప్రతిభయా పశ్యతిచేత్ పురాకృతసుకృత
 కర్మజన్మనితి సుఖుచ్ఛాయతే.

ప్రసిద్ధాద్ధింతురాచలాగున జేయుదు.

మనుజులు శుభదుఃఖములు మొదలగుకారకము
 భేదములనుతామసాదిగుణభేదములను పుంగులయి
 అంధులయి కురూపులయి శుందరాకారులయి ని
 దులయి రోగాక్రాంతులయి రోగహీనులయి దీనత్తు
 లయిపలకాలులయి శుర్పలురము పలుతెరంగులతో
 బుట్టుటయునుబ్రత్యక్షముగనుండుటచేతనునారువా
 రుపూర్వజన్మములయందు జేసిన పుణ్యపాపముల
 కు తగినట్టిపుట్టువులలో మేలుకీడులనుభవించెదరను
 మాటనునప్పుటకేమిసంధియమును తెయును కేవలజ్ఞా
 నకూన్యులై మృగశువృగులయిజీవించి మోక్షసామ్రా
 జ్యచింతయేమియునులేక పరమమాధులుగానుండు
 టయును తక్కినవారు వేదశాస్త్రాదులసభ్యసింపి బా
 న్నవార్థమును దెలిసి అహితములను విడిచి హింసల
 నంగీకరించి జ్ఞానసూచియై విహింసమునందే పార
 లోకిక శుభములను గూడ ననుభవించునట్లు యుండు

౬. శ్రుత్వా శ్శవాణామపి నన్వేషయత్ కుర్మ వామన
త్వాదిగురుషత్వాది నిమిత్తం స్వక రణ. పితృబిజ
దాపిమాత్మకోటిల దాపితైతి.

ఉ. పితృమాత్మకులె ఎతత్పహకారికారణా శుంభ
వతత్త్వేనకహ ప్రాప్తావేనన్నిమిత్త మితి కథంతు
న్మామహే వివిధరూపమునుజ్యోత్స్తి హతు నిమిత్తో
త్తివిషయ స్వోత్త, దూశంబులూ ఇతి నై రివ సేతే
హృష్యనామకోశ విభిరత్వాదలమిత లప్ర శ్మనివా
రణశమర్థసేనా స్తుతీయేన.

టయను యద్యపివేకసంవిదనమగరిగియనుమా
భవత్తనులైయందువారను జూచుదుటన లోచిం
చుగా పురాకృతసుకృతదుక్కురికర్కబనితములని
సుగమముగాదెలియ జడుచున్నది.

౬. ప్ర. మరియ్యైన్రైస్త్రులందురుకుప్తవామసత్వా
ది రూపధానిమునకు నుండుర రూపమనకును
గారణముకర్తముగాదుదేహకారణమయినపితృబీజ
మాత్మతోడితదోపములచేతనవి గుచున్నది.

ప్ర. తలిదండ్రులకులములయంకట్టిదోషములులేక
నే తియ్యవిధములయిన దేహప్రాప్తు లను గనుచుం
డుట చేతను నైనదాహరించిస శుక్లతోడితదోషమా
రిండుట కారణమని యేలదలంచెదము వివిధరూ
పములు గల మనుష్యులకు ట్టుటకుంగారణమునుజె
చ్చుటకు తాముజెప్పెడి సమాధానములు సంపూర్ణ
ములయినవి గావనికైన్రైస్త్రులు బామనైతక్రొత్తు
గందుందు వారియటచేత నీపదమును నిరాకరిం

౬ (ప్ర. ౩) ప్రవాః పూర్వజనిస్సత్వాచేదస్తా
 భిః పూర్వకృతేషుకృత్యేషుఏకస్యాపిస్తరణేనావశ్యం
 భావ్యం తదభావాదేత దవిశ్వసనీయమితి.

ఉ. తన్నయంతంకస్తాత్ వయదున్మిన్మన్మనిమాతృ
 గర్భస్థితి దశాయాంచ శిశుత్వేచ కృతంకర్మకించిదపీ
 దానీంసజానీసుహ తస్తాదస్తాకం మాతృగర్భస్థితిశ్చ
 బాల్యావస్థాచ నైతికింవత్తుంయుక్తమ్.

౮ (ప్ర. మాతృగర్భస్థితిదశాయాంచశిశుత్వేచకృ
 తస్యకర్మణో స్తరణేజ్జతేవ హతుఃయావశస్థానిక
 త్వాణిసంవాణి నవిస్తరతి సరస్తస్తావ్యావసదశాకృత్యే
 షుపూర్వ జనికృత్యేష్వేక మపీదానీం జ్ఞాతుగనమ
 భ్యశ్చత్ పునర్జని ర్విశ్వసనీయా స్వాదిత్యామఃక్రే

చుండర్పమును నేను నేయనిక్కరలేదు.

౨ (ప్ర. కై) స్రుత్రులనియెదరు పూర్వజ పూర్వజ
స్థము కలిగి యుండినదినిజమయి యుండె నేనిమనము
స్త్రము నందు జేసిన కార్యములను కటియయిన జ్ఞాతు
కమునకు రావలసినది ఆలాగున రాదుగాన దీనినప్తుం
గూడదు.

ఉ. ఇది సరియయినదిగాదు ఎందుచేననిన మనమీ
పుట్టువునందలిగర్భములో నుండునపుడును శిశువయి
నటించునపుడును జేసిన యుక్తకార్యములనిపుడె
లుగము ఇందుచేత మనముదల్లికదుపులో నుండినదిలే
దనియూ బాల్యవస్థలేదనియును జెప్పవచ్చునా.

౩ (ప్ర. కై) స్రుత్రులు మరియును జెప్పుచున్నారు త
ల్లిగర్భస్థితి యందును శిశుత్వమందును జేయబడుకర్త
ము దెలియకుండుటకు కేవలమజ్ఞతకారణమయియు
న్నదియా వ్యసమందలి కార్యములను మనుజుండు మరవ
దుగాన పూర్వజన్మమందైనయావనదకా కార్యముక

శ్రవణ:-

ఉ. కురచే బీజస్య కునఃప్రళయీనాం చ వ్యక్తయ
 ప్రాప్తిర్మజాయతే ఎకత్వాభ్యుభయత సుబంధవిశుక్త
 వాణ్ణీవస్య యాం సుచార్థాత్ కున్తిస్సాయూషి నాశ
 వవినాశ్యన్న పశ్యాదుః జ్ఞానాది శక్త యోగక్తయాం
 సాన్ధీస్యనుసృత్యనత్తినికింతు కార్మణ్యజ్ఞాయతై
 కార్యంవినా జన్తి)య సూతరా నభవంతి తత్త్వార్థరణ
 నశరీరస్యనాశ సత్యప్రకాయిత వ్యవహృతంప్రకృ
 త్వస్తునశ్యతీతనాద్యంతథాపిజ్ఞానప్రళయయే
 వస్యశక్తయ ఇన్ద్రియ వాచరాగద్యన్తి చక్షురంద్రి)
 యనాశ సత్యజ్ఞానాదిర్మత్యత్యస్త త్వాప్రిజ్ఞానాన్ద్రి)
 యసద్భవః కథం విశ్వసనీయ ఇతి చెత్తగ్నిద్భావా
 యయానాదీని పూర్వజనికృత్యానీ దానీంకింసజ్ఞా
 యన్త ఇతిచ ప్రకృత్యసౌత్తరాభ్యః కతివిద్వత్త్వన్తి
 స్మన్తి.

కర్మ

జీయమున నిశ్చయమే నిశ్చయంబు మేని శ్రునర్తస్త్రముక
లదనినన్తువచ్చును.

ఉ. మరణముచేతచుచేపుకనుచును స్ఫుమిదలగు
వాటినిగలుగువ్యత్యయమచు మునులేకు రొకచాంచ
భౌతిక దేహానందభయబీభ్రనకుతి శ్చుట వలనమాం
శుచర్మాస్థిమద్ది స్థూమ్యానులునశించుటయేతప్పవే
రొకటి మనము సూరము జ్ఞానాది శక్తులు రక్కమాల
స్థాస్థులు ననుభవించి యుండలేకు అవి కార్యము చేత
నెరుగంబగుటచుప్పనిండ్రియగొరచములుగాభుగా
నమరణముచేతను శరీరమునను నాకముగలిగిననుచు
నమని వ్యవహరించుచునీశ్రుత్యగ్న్వస్తువు నశించునని
జెప్పవల్లలేకు అయినను జ్ఞానముముదలగుజీవశక్తు
లిండ్రియములద్వారా నమచుచున్నందున చక్షురా
దీండ్రియనాశముతో జ్ఞానాదికము నశించునుమన
ప్రాణముతో నెరులగునదిచ్చించి యుండునని నన్న
చచ్చనంటిగనితినికలిసి యుండు ననుటకునుమా

అస్తాభిర్నిద్రానమయేమూర్ఛాయాం చక్రతస్య
 కృత్యస్య నిశితకాలాని న జ్ఞాయతే తస్మై విద్మ్యే
 మకార్యజ్ఞాహీనతయా వసత్స్వప్నీజ్ఞానాద శ్చ
 తత్త్వాక్షిణిప్రకాశస్యాపిత్తనశ్చనాశోనాస్తిమరణ
 త్యైవాద్యశక్తియత్త్వా దాత్మనూజానదిభి స్సహ
 నాశశ్చరీరమరణాన భవతి.

నను ప్రాకృతిక ప్రళయావసర మహదాద్య
 భిలలితారనాదేనతి ప్రానినాం కర్మనాశశ్చభవిష్య
 తీతితర్కయ మితస్తాత్మనశ్చిష్టికాలే ప్రథమార్థ
 శరిరహణాయ తారతమ్యం సృష్టికర్తౌవ విహితం
 నూచెత్కర్మణా కథంతారతమ్యం భవతీతిచేత్ త
 పిశరీహరిష్మేమి.

నము మొదలయిన శూర్యబిన్న కాశ్యము లిప్పుడెందు
వఁనచెలియబడవను ప్రశ్నమునకు సుత్తరము గాగొ
న్నియుచాహరణములుగలభి.

మనమున ద్రాసమయమునందును మూర్య
యందును జేయు కాశ్యముయొక్క లేకాంశమయి
ననుచెలియబడదు అదియేమి బింద్రియములు సోలిన
కాశ్యమేమియును లేకుండును జ్ఞానాదికమును చా
టికిసాక్షియు ప్రకాశకుండగునాత్మనశించుటలేదు
మరణము నిటువంటిస్థితియలగునచే గాన ఆత్మకు జ్ఞా
నాదికముతో నాశము మరణమువలనగలుగదు.

ప్రాకృతిక ప్రళయవశరమున మహాదాద్య
భిలషితారణ శముగలుగుచునుండగప్రాణలకన్మనా
శమునుగలుగుచున్నదని దలంచెదము గాన తిరుగశ
ర్మములో ప్రథమపిండ చరిత్రహమునకు సర్వకర్తయే
ర్పరచిన తారతమ్యమేకాకుండినగర్తమువలనతార
తమ్యమేలాగునగలుగునని శంకించిలేనియదియును

ప్రకరణ సమయ సమవర్తితానాం జీవానాంకర్ష
 తాంత్రే స్పృహసంకాయ తస్మిన్ప్రకర్షతారతమ్య
 సకలకాంత ప్రాప్త్య ప్రాప్తియా పర్యంత మనుమానకా
 రాసంసరణహేతుభూతోవోష రాశిశ్చదర్శనాభర్తరూ
 పకర్షచక్షానైవమోక్షప్రాప్తిశుద్ధ్యంతరదాపిజీవంత
 త్యజంతి అచ్యుతకరూపాత్మాత్మవ్యయమోషమనుభో
 రసోయథా ప్రాప్త్యంతరము గుణాచరణభరియే
 దేహభిమానయంత స్పృశ్యాశ్రయూహాభ్యాత్మికరూ
 పాంశుపదనాంస్వకర్ష్యాహర్షిరవివదేహప్రాప్తోతి
 సదేహస్తరగతాం భోగాయతనా రమ్యకాద్యప్రదై
 త్మన్యావయవైవమోగీయత్వాహత్కారాదిః సస
 కలదైత్రగతానాం సుఖముభాదీనాం వేదతాభవతి
 శుభకర్మకరణత్వాత్.

బలిహరించెదను.

బ్రహ్మచారి కాదు నకు నిలిచిన భీమాకర్మము
 లు లోకములో గైది జయికుంటును గాన సర్వా
 దిగిజ్జరారదముము ననుభరించి తీర గ్రహణము
 కరిగిపూణ లవర్ణించుట ప మోహంతారములు శుం
 శుకతామ్రము గూర్చును తోడు రాగి నల్లభర్తృకూడును
 గుంజన్మమును గుంజన్మమువలననామమునుంచువరకు
 మోహముకన్మమునుభవించుటలేదుఅపకర్మమును
 చేసిలోకు కాదు వరమును మరగ సమర్థుడగున్నప్పు
 టికి నేత్రులారముగ గానవచ్చుచో ఆత్రుకారముగా
 పోత్రుత్వ పకర్మకములచొటువలన జన్మంతరీయవస్తు
 భానముగలుగకు నందు వేదాధికూనయుప్పుడోవాం
 దుశుభ్రము నాశ్రయించిన యా భ్యాత్మికాదిష్టానము
 సుస్థిగజ్మోత్పత్తవర్తమాన భీమానునరుననే దెలిసి
 తొనుమన్నాదుగాని సమస్త భేదానరాభ్యాత్మికాది
 భానమునుదూరంపజాలదునవదును దూహంకారు

పూర్వస్థిత్వస్థని కృతానికర్తాణి వయమస్థిత్వ
నికథమనుసారామ ఇత్యాశక్యతస్మిన్ ప్రయత్యు వి
వృణోమి.

కమశ్యభ్యస్తం చెత్ తన్నివర్తనం దుర్లభం
తత్స్వతవవ సుభం ప్రవర్తతే లభ్యానైవైకరచర
ణాద్యవయవానా మ్బలాభివృద్ధిర్భవతి చక్షురాదిక
రణాని మనశ్చాభ్యాసేనైవ తత్తద్విషయేషు ప్రవర్త
తై విహికసుఖే నిమజ్జివిషయాన్వేషణాజనాతము
ష్టికసుఖానిస్వప్నేపి సప్రాశ్చిన్నాని నానావిధవస్తు
రూప మేతద్భ్రష్టామేవ కేవలాత్మత్వేన ద్రక్షుంశ
క్తువంతోవివిధరూపవ్యవహాయమాణం ప్రపంచం
విస్తరన్ని మనఃప్రభృతిప్రవర్తతే తస్మై నితరాంఽదౌ
దేహస్తు సప్రవర్తక ఇతి ప్రత్యక్ష ప్రమాణసిద్ధమ్ ఎవ

దయిసయ్యెగవిశిష్టః పోతరండు పరి పక్వకరణంబౌ
టపలన సర్వదేహగత శుఖదుఃఖాదిజ్ఞానమలక్షణ్ణాత
యగుచున్నాఁడు.

మునుచటిపుట్టుభ్రలోఁ జేసిసకృత్యములు మన
మిజననములలో నేనాగునవెంబడింపవచ్చుననుశంక
ను నివర్తింపుట సుహృద్వివరించెదను.

ఒకవాడికనభ్యసించునటులయితేనదితొలంగించు
టకష్టముఆవాడిక స్వభావముగా నేనులభమునదు
చుచున్నది అభ్యాసముచేతనే కరచరణాద్య వయన
ములకు బలముకలిగి కర్తృమనదుచును చతురాదికర
ణములు మనస్సుచు అభ్యాసముచేతనె ఆయా విష
యములయందు నడచును విహిక శుఖములలోమునిఁ
గి విషయములను వెదకువారు ఆముష్మిక శుఖసాధ
నములను సృష్టిమఁడును బాటించురు నానావిధ ప
స్తూరూపమునం బరిణమింపి యుండిన ఈ ప్రపంచ
మును నేవలాత్మగాదర్శించు నభ్యాసమొనర్చు వారు

శ్లో॥ శరీరం దినాదుః ప్రాణేంద్రియాదిబీజస సహ
చరాది తస్మా త్పూర్వగావి తర్హతే దాసమపి సమవ్య
జన్తి రవివ్యసేరుషవ కాళోన్తి.

౧ ప్ర పు స్కనికర్షణా గూన్యానాం బీజానామి
హ సుక్రత దుష్కృతా సుఖ వేప కుతః పశ్యాత్తపోఽ
న్తీ దేవస్య విచారణ సమయే బీజౌర క్తర్యానాం
కథం ప్రతిపత్తిస్సవతి స్థావరమృగాది వృద్ధిస్తాని బీవా
నాం భవన్తీతి చేద్వయం స్వకం పశుకార్యనిజుష్కృ
తమసుస్కృతృచరమృమంశునరఘంసకరిష్యామజ్జతిన
మన్యతైకేతుస్వభావేనమృగాదయా వ్యవహర్యైవ
తస్మాత్సునరదేవ పాపిన స్మైతృత్యావ్యవహరితావథాని
మజ్జన్తి కథమసౌదయాశ ర్దేవ ప్రభా కరిష్కరీరి,

వివిధరూప వ్యవస్థితమయిన ప్రపంచమును జూచి
దను మనస్సు మెదలయిన వాటిని బ్రవిర్తింపజేయు
నది యాత్మగాని జనములైన నేవలశరీరముగా దను
నది ప్రత్యక్ష ప్రమాణసిద్ధము శుశరీరముతత్వమున న్ను
ముదలగునవి జీవులతోఁగూడ రము ని గానఁబూర్వ
జననకర్మములు శుజనియందుఁడయవవచ్చుననినప్పు
టకవ కాశముగలదు.

౯ ప్ర. ప్రేక్షులకు కరించునటులనిరి పునర్జన్మ
స్వభావాన మతేన జీవుల జీన్మమున సుకృత దుష్కృత
తాననవచుమునను చున్నచోడుమేలగునఁగలుగును
జీవఁడొనర్చుకొని చూరణయందు జీవులతామచేసిన
కృత్యముల నేగాను నమెప్పు యోగలరు జీవుల యవర
మృత్యు జలమవస్థయు కలిగిన టులయిలే నవి తాము
చేసిన సుకృత దుష్కృతముల నను నేమిచి నడుచుచు
న్నాము యనుచును బాపము నున్నచును జీవించితే
ప్రకరణమున న్నుభవ గుణముల చేతనే మృగాదు

ఉ. ఆహూ ఆవిష్కృత్యోక్త యో యోయం య
 ధాభిషగ్వరః తనులగ్న శల్కార్థ రణాయవ్రణచ్ఛేద
 నేచస్వశస్త్రాదికృతవేదనామీషదప్యమయావినమ
 లోధయకా బౌషధందత్వా నీరుజద్భురోతితథాకా
 రుక్మేనదేవస్వస్మప్తజగద్వ్యవహారాయ ప్రాగ్జనితక
 ర్తౌపాతక్రొష్టాపకృప్తందేహదిశరిగ్రహయకారణం
 కృత్వా తదనుభవజ్జప్తిహీనాకాక్షీణకర్తృణోబేవాన
 సుగ్రహీష్యతి స్మృతదచానేన.

లువ్యవ హరింపుచున్నది గానతిరుగనది విశేషహాస
మునర్చినవగుచు శాశ్వత దక్షిణ సముద్రమన మును
గుచున్నది దయాకుండగు దేవుడాలాగుననెటులజే
యనుచేయఁడు.

ఉ. మీరు విమర్శించకనే పలికెదరాశ్చర్య మగు
చున్నది నేర్పరియగు నైపుఁడు శరీరమందు నాటిన
బాణాదులనుతీయుటకును వ్రణములను గొయ్యనపు
డునుతనశస్త్రమువలనఁగలిగిన మెప్పినిగొంచమయి
ననుజిగిత్వను జేయించుకొనువానికిఁజెలియకుండున
టులనౌషధము నిచ్చి శ్రమపడిహార మొనర్చునటువలె
నేకనికరముగల దేవుఁడు తనచే సృజింపఁబడిన జగ
ద్వ్యవహారముకొరకు హీనొత్కృష్ట శరీరాది పరిగ్ర
హమునకుఁబ్రాగ్జన్మకర్మమును హేతువుగాఁజేసియా
కర్తము ననుభవింపుచు శ్రమ మొందుచుంటిమనుజ్ఞా
నమును లేకుండఁజేసి యనుభవముచేతఁ గర్తములు
క్షీణించిన జీవులకుఁ దనస్థానము నిర్దియనుగ్రహిం

ఆగడక్కొరస్వయం శ్రమం చ శల్యోర్ధరణ
 వణచేదన వేదనాం చవాంధిః స్వ బ్ధాచ్యుత
 త్వాంకరోతి చ త్ కస్యోచ్యుతే పథక్తస్యైవ శునత
 గదిభవస్వయవహరతేతి సకరోత్మేవ.

ప్రాజ్ఞనికర్తైవానుభవాన్మా త్యభీష్టతీష్టవేదసేనా
 రివ వేదనాం ప్రాచ్య కోపిజగద్వ్యవహారాధిముఖాన
 భవిష్యతీతి ప్రాజ్ఞనిజ్ఞరా నూన్యాక్ బేవాక్ దేవః
 రోతి చుచ్చత్వం గతోదేహీ వేదనాతమం ప్రాచ్యుత
 నేకజన్మకర్మాణి సమవర్తి నోదేవస్య నికటే ప్రతిప
 స్మృభవక్ తదనురూచస్వస్వనర కావనుభవతి.

శ్రీమన్నాండు.

నైమిత్తముచామరంగి శరీరమును మోయుటయందు
నైన తనవేళ్లును అందువలన లోనికి గలిగెడిది నెప్పి
యను తెలుయవటులదిక్కి నున్న సరసయందు
త్యంర భక్తియుక్తుడయి తిరువన్నెవచరనకు రాకుం
డంగా గాడు కొనుటకు హేతువగునని యాలాగునజే
యెడు.

ప్రాప్తశ్చమందొసర్చిన కర్తమునీలాగు ననుభ
వింశ్రీమన్నాండనని సరియైనము నందును తెలిసి కొ
నుటచేరను వీర్రకుంభియయి మనుష్యుడయిన మృగ
మయిననుజగ ద్భవనహారాభిమంతుడు గాకుండునని
బీభలకుప్రాప్తశ్చకృత్యమును వెలియకుండదేవుండొన
ర్చుచున్నాడు పాంచభౌతికదేహపురనా నంతరమున
జీవుడువేదనాశరీరము నొంది గడవిన తనయనేకటి
న్నకర్తములను న్యాయపరిపాలకుండయి నదేవునిసన్ని
ధిమొప్పకొని వాటికను గూచుమయిన శ్మశ్లాసరకము

౧౦ ప్ర.ప్రాగ్జనిరస్తీర్ణగీతారేమహాననన్దోభవతి
 తత్కుర తతిచెర్భవిష్యజ్జన్యాం సప్రద్యుతితుంబు
 మోహవిణీ రాకాళః పవనా కాచిర్ద్యుతే చెత్త
 స్యాః పతర్భవం శక్రగాన్వాశయా నీతితిత్పష్టాకా
 మహింసా స్మృహవ నోభివక్తా భక్త్యతిః సరి అపిచపూ
 ర్వజననకర్మ ఫలమనుభవతీతిదీపంద్యస్తాదయాచ్యో
 పి సకరొతి నైహమపి దూరస్థా పయితి తృష్ణాతస్తు
 విధో సత్య మతావలమ్బి సజ్జోచ్చిత్వత్పు కష్టితంన
 ప్రాప్నోతిసరచ్చతి.

ఉ. అద్వైతర కామసుఖానైవ బద్ధ హతు
 విత్కన్తు చ్ఛాస్తా నశశన మనీక జన్మవిపూజ్యరా
 జ్య రామాకాష్టాపి బద్ధపెతుర్నిభవతీతి వస్తుం య

సనుభవించును.

౧౦ ప్ర.త్రైస్త్రులనిరి శ్రాగ్ధ్రముగలచనిబో
 ధముగలవారయి లేని గొప్పపాదకమున్నది అదియే
 దనిలేని రాబోవుజన్మము నందు రాజు గావలయునని
 పూర్వచన్ద్రముభియుండసకుమనూహరిణియునయి
 యగుచు పడిన మానవతికి మగండను గావలయునని
 యను శత్రువుల నకలపజేయుటకును అత్యాశాకా
 మహింసాదులుగలిగి మనుజులను నశించును ఇందియె
 కాదుకీ పులనుజూచివీరలు పూర్వజన్మకర్తములనను
 భవించుచుండిరిదితప్పింప నశక్యమని యొకండును వా
 రలడయి దయగలవాడయి యుండండున్నేహమొన
 ర్పించు వైనవ్రాకినయట్లాశాపాశ బద్ధులైతత్త్వమును
 దెలియకశాశ్వకముఖమొందరు.

ఉ. ఆలాగౌగాతమామత గ్రంథములును కామము
 ఖాపేక్షబంధ హేతువని శాసించుచున్నవిఅయితేనీ
 జన్మమందు ప్రభుతరాజ్యరాజీవము భీకాంక్షబంధ

కృతాంత్యైశ్చ క్షయైశ్చ ర్మగుప్తకీచరిత్రహణశత్రూ
 న్మూలనయత్కైత్రైస్తవః శురజ్జుభాద్యతి మద్రోపిన
 వనం.

శూర్వజనికృతజుష్కృతరణిరజనంకడుగా
 క్షృణ్వన్మోక్షస్మై శురచుడత నగ శుదేవాద్మిరవ
 ధ్దాత్రమానుసాపకక్షృపయంజ్ఞానంపనముద్ధరిష్య
 ని గురవఃసూపేడునై.

భవివస్తుమస్తిత్వరయస్తీకధాదీ శ్చసాశ్చర్యై

౧౧ శ్రు. వైవ్రవాః ప్రాప్తనికృత్తావశుభాః ఐభా
 తురస్తిన్ద్రత్తుని దానెబ్బాదిసా భూదేవాః శురగవ్య
 దైదేర్వత్వదేవాః ప్రీరాశ్చక్త స్మయై రమాభద్రత్వ

హేతువుగా చేసి చెప్పుట కనుచు గునా ఈ జన్మమునై
 త్వర్య సురముందల సుమముల జనుచు రియ శత్రునా
 శనానందమును దైవపులు సేయకనుండురని యే
 ముందుడయిన నానందమును మోడల పులు గురపులు.

పూర్వజన్మముందా వరింపిన పాపానూలములనా
 పాపముల యుండువానిని జూచుచుండి యుచేసిం
 పుకనుచు చేకంటును బేరురు అందువలన మనుషుల
 జ్ఞాత్రముల కనునూడుమీగు సుర్య-క్షయము సునన్య
 యుచేపునమ సమర్థులగుటచేరను జ్ఞానముగల వార
 యితరింతురు.

భగవంతులు కష్టములచేరం బట్టియట్టిత్రుశను
 ముచేడిరుగు గుడ్డిబాళ్ల కన్నముం బెట్టి పుట్టి గంహా
 సింతురు.

౧౧ ప్ర. దైవపులిట్లందుకు ప్రాప్తత్వకర్మము
 స్ఫులికుంబుకు హేతువని యును ఈ జన్మముందు
 దానముయిచ్చును దేనినూ చేవతలను దృష్టుం చేసి

రోధిస్సు మూద్యాన విహర త్రిభువన సామ్రాజ్యమ
 దావ లిప్తే ద్వాధాసనాదీని ప్రాశయన్ని యెదాన
 స్నానయజ్ఞాది కర్మాది సమర్థుని తెశాశ్వతనిరయే
 నివసంతీతి బ్రాహ్మణాః శాస్త్రాచారదర్శ్యాతి తృప్తాం
 భీతిం చోత్పాద్య నిష్కరపిత్రామ్యుద్దేశన జీవజ్ఞానత్ర
 యేహతోశ్చ సర్వాజ్ఞానాదాసాస్కృత్వాథ
 సకనకకామానాని గృహ్యంతి పశ్యంతి చ ఉపాయా
 ఎతే బ్రాహ్మణశ్చ నిధీభూతాః వెదవేదాజ్ఞాప్రవచన
 చటవోబ్రాహ్మణాః ప సక్షత్రియాదిరితి చ శాస్త్రాగ్ర్య
 షీసమిశం నీర్వా రజఃక్షేత్రం సమిలితాక్షానివవి
 ద్యావిహీనానన్ధాన్ కరిష్యంతి కుమాన్దప్రవేశయంతి
 శేలి.

అక్షరములు

పట్లయితే సమస్తదేవతలును దృష్టులయి మిక్కిలించి
 దృష్టురస్మిలతో నూచను వ్యాస వసంబుల యందు
 బారించు జేతురు త్రిభువనాధిపతి యయిన యండ్ర
 నియ నాశ్రయమున నూర్చుండ జేతురు ఎవ్వరు చా
 న స్నానయత్నాదికమకంబులను జేయిరో వారు శాశ్వ
 తంబుగ నరకమందుండంగలరని యుం బ్రాహ్మణులు శా
 స్త్రీంబులం గనకురచి ఆశయ భయంబునుం బుట్టించి
 చవిపోయిన తలిదండ్రుల యుద్దేశంబు చేతను జీవించి
 యుండువారల శ్రేయోభివృద్ధికొరకును రమదాసు
 లను గాంజేసుకొని ధనకనక వాహనాదులను స్వీకరిం
 చి వంచన జేయుచున్నారు ఈ యుపాయంబులు
 బ్రాహ్మణులకునిధులవంటివివేదవేదాంగంబులనధ్యయ
 నమొనర్చి బ్రాహ్మణులే వాటినిధులను జెప్పవలసి నది
 గాని కుత్రియాదులకట్టి యధికారంబు లేదని శాస్త్రం
 బులను గనుపరచి తమక్రింది వర్ణంబులవారలకన్నుల
 తోబుద్ధిగొట్టి యందులను గావించి తత్పుత్రవలన్

తే అమూ అవిభావ్యగిరా ముధానీష్టని బ్రాహ్మ
 కా బ్రహ్మచర్య గార్హస్థ్య వాసప్రస్థయతాశ్ర
 మా శ్చత్వారో బ్రాహ్మణస్యో ఉనయనాది దేహస్తా
 మ్మణమప్య నాశ్రమీనతిష్ఠత్ బ్రహ్మచర్య గుర్వగ్ని
 శురిచర్యా వెదవేదాజ్ఞాభ్యయనాది పరో ధియైమట
 మ్మక్షీం పూరయతి తద్భియైశనమపి గురవె నివేద్య
 తదనుజ్ఞయాభక్షయతి గార్హస్థ్యైః తిథి పూజనాగ్ని
 జ్ఞామాది యజ్ఞార్థమేవ బ్రాహ్మణధనమితి * శ్రుతస్మృత
 యేబోధయన్తి ప్రతిగ్రహా భ్యాపన యాజనతితయే
 వార్జితస్య ధనస్య యజ్ఞార్థే నియోగః ససభ్యయాధి
 కారః కిచ్చ (*) బ్రాహ్మణస్య శోత్రియస్యాపాదితస్థానై

● మితాక్షర ౨, ౪ గ్రంథ ౧౦ హ యజ్ఞార్థం ద్రు
 వ్యముర్పన్నమితి యజ్ఞార్థం విహితం విత్తం తస్మాత్తత్త్వ
 నియోగయేదితిచ.

(*) మనుః ౪౨ గీ. శ్లో॥ ఋతముంభ ౧౦ంజ్ఞేయ మభ్యు

వివేచనము.

ఉ. విమర్శించక నష్టభాగముగా బ్రాహ్మణునిండిరి
 పునున్నాది యిట్లుతంబు బ్రహ్మచర్య గాహనార్హ్య
 వానప్రస్థయత్నాశ్రమంబులు నాల్గును వరుసగనుచు
 వయసాది దేహ శతనష్టరంత మాశ్రయించవలెను
 గానియాశ్రమమేదియను లేక నైతికముగా నానా
 భేదములనుండగూడదు బ్రహ్మచర్యమందు గుర్మితు
 రిచర్యయుకావేదవేదాంగాభ్యుదయనం బుంగయశ్ర
 ద్ధగలవాడయి భిక్షువేతనే కుడిని భరించుచేయును
 అగ్నిహోమనయినను గురువున కప్పించి వారియస్థాన
 నుండిరినుటచిట్టస్వతంత్ర శరీరహానికారమాదిత
 లులేదు బ్రాహ్మణద్రవ్యముగాహనార్హ్యమందతితపూ
 జనంబునకును యజ్ఞంబులకును వినియోగంబు గావల
 యుననిక్రొత్తపురులుకానెంచు చున్నకిలయజ్ఞంబును
 జేయించుటప్రతిగ్రహించుటయులభ్యాపనంబులు
 మూడువృత్తులచేతనార్జింపినవివ్రుల విత్తమును యజ్ఞ

印

విశ్వవిద్యార్థులు ప్రతిభావంతములుగా నుండి
 ప్రధానముగా విద్యనైతరతత్రాజుగిభ్యామైకంకణం
 సముద్యోగయూచితో శక్తిత ద్రవ్యేన వాణీవనమే
 త గ్రయ వివిదుస్వాదయ శ్శాసతి యతో సోవృత్తి
 సంకోచ భర్తృణస్యద్గదిలోకజిద్భవతీలిలఃచక్రతో
 కనాసక్యశతరావేదవేదాశ్శాధ్యయనతదర్థానష్టాన
 శురా స్సమ్మయే బ్రాహ్మణా వననితేపూజ్యైః
 త్వనేయః శూద్రవద్విష్ట్యేదికం ధర్మికోరజాతాన్
 విఃస్వాదయూచిత మితి.

• ఆత్రోత్రియాశ్శుర్వవశశ్శుచానాహితాగ్నయః
తావత్సన్ధ్యాన్ధ్యమౌరాజాజలింవిప్రించకారయేది
• ప్రేమహః భారతశాన్తిచక్రాన్తగ్ధత రాజధర్మశర్వ
ని చుట్టుప్రతితమేఽధ్యాయే యజ్ఞో. తంతాదృశమ
శుఃస్కారవిప్రప్రకృతవిశేషితమ్ తత్రా సౌవీరరాజ
శ్శువిప్రియ్యైగ్మమమన్యతఇలివిష్ణుశ్చరానెన్ద్రితీయా
• త్రయోదశాధ్యాయేరూఢో

తైత్తిరీ

ములకాటలే వినియోగ మునర్చవలసి నది గాని చాచు
 కొనుటక ధికారము లేదు యింతియే కాదు త్రోత్రి
 యందును ఇతరుల చే నానరణము జేయక విదవిధపాల
 ములనుమాన్యములను విచటించుననారులకు బాధకము
 లేని చోటుల యిందగు భాస్వకణముల నంగుళులచే
 నొకటొకట స్వీకరించియింప తానవగక యిచ్చుద్ర
 వ్యస్వీకారము చే తనయినజీవించుట యధిక శ్రేయ
 స్సాధనమని మన్వాదు లాజ్ఞాపించిరి ఆరాగుజీవించు
 టచే శ్రేయమనుటకు కారణము వృత్తిస్థానోచితార్థ
 మువల్ల స్వగ్రాదిలోకములను స్వాధీనపరచుకొనునని
 మురియును ఉపవాస వ్రతాదికర్త తత్పరులై వేదముల
 నువాదియనయవ భూతములగు శాస్త్రములను జదివి
 యర్థములను దెలిసి యాచరణమునకుచెచ్చుబ్రాహ్మణు
 లుమాత్రమే శూద్రులు కర్మసూక్ష్మలగుబ్రాహ్మణబ్రాత్ర
 లను కూడ్రులవలె న్యాయపరి పాలకుడగు రాజుపట్టి
 పెట్టికింపెట్టవలయు నని స్మృతీతిహాస పురాణాదులు

౨౦

కర్మకూన్యాకావ్రాప్తకన్యా రయేతి స్త్రీతీతిహాస
పురాణదయో వచన్తి యజ్ఞసాధ్యావస స్రుగ్ర
హావరణో ద్విజైభ్యః స్రుగ్రహాది సాదురే సతి త
త్సరాజ్ఞుఖా ద్విజా ఏవ శ్రౌతమా కర్మక్రంత
త్త్రైవ బ్రాహ్మణసోక్తదానవ్రతోజవాసయ బ్ధాదిక
ర్మాణి నెతరస్య క్షత్రియవైశ్యయేరస బ్ధాతానసకూ
ద్రస్య యతస్తునియమాభ్యః కావీరద్యైకమర్జు
ద్రవ్యవాసపరగ్రహ ఏవజగ దుపక్రమయేద్రవ్యరగ్ర

క్షత్తిఃపరిహార్యో రాజ్ఞావధ్యశ్చా వధ్యశ్చా బ్రహ్మ
బహిష్కార్యశ్చా పరివాద్యశ్చా నిర్వాస్యశ్చేతి తదపి
స ఏషబహుశ్చతోభవతి లాకవేదవేదాద్ధా వివాహో
వాక్యేతిహాస పురాణమకల మ్మదవేదమద్వైత
మోవత్వారింశత్సంస్కారై స్సంస్కృత స్త్రిమక
ర్మస్వభిరతష్టువాసమయాచారవ్యభిఃసీతకతిప్ర
తిహతిరబహుశ్చుతవిషయంసబ్రాహ్మణ మాత్రవిషయ
మితి గౌతమః.

సెప్పుచున్నది.

ద్రవిడగ్రహ యాతనాధ్యాపన పరులయిన బ్రా
హ్మణుల కంటె నా మధ్యము కలిగియు నీమనామ వృత్తి
లచేద్రవార్ధనము నేయనిద్రాహ్మణులే శ్రేష్ఠులనిపయు
గ్రంథములు చెప్పుచున్నవి దాననైతో పుష్పయజ్ఞా
వికర్తములు బ్రాహ్మణునకు జెప్పినంతకుట్లుకు నారియ
వంతరవిధములను జెప్పుటలేదు ముత్రియవైశ్యవర్ణము
లకుం జెప్పినంతచువిధులు గూడ్రులకు లేవునియుచును
గలయతికయి లేదండకమండలు కొపీసంబులే ద్రవ్య
ముంతికంటె నేమియు నుంచ కూడదు జగదుపకృతి
కొట కాజ్ఞా రూపంబుగ ప్రవర్తించు శ్రుతిస్తోతులు
బ్రాహ్మణుండు దానమునర్పించని లేదనియును యజ్ఞా
మలాసర్పి ద్రవ్యమును వ్యయము నేయ కూడదని
యు దానంబునుబట్టి ద్రవ్యమును సుంపాదించుటయే
యతని కావశ్యమనియు నెచ్చటనుంజెప్పుటగానచి
క్షకు ముత్రియ వైశ్యులు వేదవేదాంగాధ్యయన మునీ

తిస్సృతయో బ్రాహ్మణస్య సదానధికారోనయజ్ఞాత్
వ్యయపరతాప్రతిగ్రహఎవతస్యావశ్యక ఇతి క్వచిద
పినదర్శయన్తి క్షత్రియ వైశ్యయోరధ్యయనవిధిఃసూ
ద్రస్య పురాణ శ్రవణ దేశ భాషా ధ్యయనాది శ్చ
వాన్తీకృత ఇతి క్షత్రిస్సృతి పురాణము మోక్షమతిం
శ్వేతేశ్వరీకారిణ ఇతితానివదన్త్యైవతప్రాద్వ్యుదైవ
తేహంనిష్టాకిముచితా కై)ప్రవాసామ్.

ఏతద్ధర్మమాదరిణావలోక్య జన్మాంతర సన్యా
వంప్రతికృతా వాతోయన్తి ప్రత్యక్షభ్యాంనిర్దుష్టః
శృతఇతి సూక్ష్మదృష్టయేఽసూయః విహీనా మ
ధాశాలిసో మృదునాదితైస సహూత్తమకృతయా
అన్తీకరిష్యన్తీతిమన్యామహే.

— శ్రీమద్భాగవతము —

శ్రీదంతుబారి నారాయణగజపతిరాజవర్మరది
తేయమ్, అన్యజనినాన్తీకరమోజన్యవ్రరదీప్తి
తానివాతయతు.

ర్చుటకును ఈ ద్రులు పురాణ శ్రవణ దేశ భాష
భాషయనముఁ జేయుటకును శ్రుతి స్మృతి లిహాస
రాజాదులు జాసింపుచుండెను.

ఇందువలన శ్రీ సత్యులు వ్యధా ముగ ద్రావ్యునిం
దఁ జేయుట వ్యధా మనియెదను.

ఈ గ్రంథమాదరముతో నవలోకించి బ్రహ్మాంతర
వద్యానమును సూర్పి చేయబడిన వాదము యుక్తి శ్రు
త్యక్షంబుల చేసెను దోషరహితమయి చేయబడిన దని
సూక్ష్మ దృష్టిగలిగి యసూయలేని కుఠాశాలులు మొ
త్తనగుచిత్తముతో నుత్తమ కృతుచేత సంగీకరింతురని
దలంచెదను.

— ముది ముది ముది —

1017H

